

Idag

TAÐ var ein tinguður, id segði, at við teirri sosiallögðávu, id nú var framd hövdu jafnaðarmenn sosialiserað samfelagið 100 pst.

TIVERRI er tað ikki rétt. Vit hava bert sett skjótið á; men vit ívast ikki í, at burtur úr tí stórarbeiði, id nú verður avrikað, verður hitt socialistiska FOLKA HEIMIÐ at spretta fram og bera góðan ávøkstur, id ikki einans kemur teimum fáu, men ollum fólkinum til gagns og frama.

FRAMVEGIS er langt á mál, hagar til olli hava somu startíðini í livinum. Tey higartil gjørdu stóru sosialu tiltøkini beina ikki burtur allan sákn hjá teimum treingjandi. Arbeðið er langt frá til allir hendur og long er leiðin, hagar til hin arbeidandi fjøldin av fólkinum hevur ognad sær FULLA ártøku av arbeidinum.

LEIÐIN er loyd og væl er vunnid eftir umstøðunum. Nú verður at halda áfram. Ódnartøk eru fyrri stavn; men leitari er at lyfta í felag, tá ein veit, at úrsliti av tøkunum verður at koma samfelagnum og hvørjum einstakum samfelagsborgara til góðar.

Mangt

VERKFAH. Bert 1000 atkvøður vóru avgerandi, tá id metala, flutnings- og havnaarbeiðarar fóru í verkfall í Danmark. Allir aðrir arbeidarar hövdu við uraktvøðu tikið undir við semingsuppskotinum. Arbeidsstøðgirnir í Danmark hava ikki verið rættuliga nógvir, men hin vegin ógvuliga umfatandi viðhvort: 1899: Arbeidsgevararnir royndu at knasa fakkfagarsrøsluna við lockout móti 40.000 arbeidarum. Úrslitið varð hin fyrsta arbeidsrettarskipanin í heiminum, hitt sokallaða »Septemberforfætið», id beint nú er avtikið. Mistir arbeidsdagar: 2,8 milj.

1920: Verkfall, tí kongurin ger statskætt, 22.000 mans í verkfalli, sum endar við einum stórum tapi. Mistir arbeidsdagar: 1,3 milj.

1921: Arbeidsgevararnir krevja lónina niðurstetta og lockouta 75.000 mans. Mistir arbeidsdagar: 1,3 milj.

1922: Arbeidsgevararnir krevja 8 tíma dagin avtikun og lónina niður. Lockouta 48.219 mans. 8 tíma dagurin verður hin sami, men lónin niðurstett við 15 pst. Mistir arbeidsdagar: 2,3 milj.

1925: Stórsta verkfall í Danmark, 35.477 mans í verkfalli, 66.854 í lockout. Arbeidararnir fáu eina heilt litla lónarhækkun. Mistir arbeidsdagar: 4,1 milj.

1936: Stórlockout av 96.459 arbeidarum tá arbeidsgevararnir krevja lónina munandi niður. Arbeidararnir taka undir við semingsuppskotinum, arbeidsgevararnir vraka. Semingsuppskotið gjørt til lóg, hin stórsta lónarhækkun danskir arbeidarar nakrantíð hava vunnid. Mistir arbeidsdagar 2,9 milj.

1946: 56.304 mens í verkfalli. Arbeidararnir vraka semingsuppskotið, id verður gjørt til lóg. Mistir arbeidsdagar: 1,4 milj.

1956: 66.000 mans í verkfalli. Arbeidararnir vraka semingsuppskotið, id verður gjørt til lóg. Mistir arbeidsdagar: 1,06 milj.

LUNGNÁKREFT. Bóklingurin »UNGE — PENCE — TOBAK» hevur havt stóru avirkin í Danmark, har teir hava nóg domi um, at bæði ungfolk og forældur teirra hava lagt av at røykja. Hvønn dag doyri eitt fólk av krefti í Danmark. Hjá 5. hvørjum mannfólki og 20. hvørjum konufólki er orsøkin sigarettroyking. Læknarnir vænta, at hest tol verða tvífaldað um 10 ár.

SIGARETTUNGUR er vorðin ein hovudsørsøk til, at viðurskiftini eru batnað millum teir stríðandi partarnar í Kongo. Tá TSHOMBE minkaði um handlin við Leopoldville-stjórna, gjørdist stór sigarettnevið í hesum landsluti. Leopoldstjórnin bjóðaði sær til at óppna fyrri allari samferðslu eftir Kongo-umli til Lumubamenn, um teir kundu fáa nóg mikið av sigarettum

SOMU STARTÍKINDI, SOSIALA TRYGD OG FULLA ÁRTØKU AV ARBEIDINUM

afturfyrri. Hetta kom í lag, og nú fáa teir ikki bert sigarettir, men eisini bannmull, kaffi og pálmajufu.

HANDLSFLOTI Norðurlanda er óktur í stórum síðan seinasta heimsbardaga. Noreg liggur á odda. Seinasta ár sigldu teir inn fyrri 3.150 milj. kr., og tá er rakstrarkostnaðurin fradrigin. Í lotuni hava Norðmenn nóg skip í gerð — 3,4 milj. br. tons. Handelsflotarnir eru hesir:

NOREG:	farmaskip: 11.209.000 t.	tangaskip: 6.133.000 t.
SVORIKI:	farmaskip 3.855.000 t.	tangaskip: 1.326.000 t.
DANMARK:	farmaskip: 2.291.000 t.	tangaskip: 906.000 t.
FINLAND:	farmaskip: 826.000 t.	tangaskip: 237.000 t.

TELEHANDIL fer framvegis fram í ymsum londum, serstakliga niðri í Arabíu og har einamest í landinum Yemen. Tað eru mest litad fólki, id seld verða, vanliga eru tey stolin á ein ella annan hátt.

Prisirnir eru ymskir. Vælbygður 40 ára gamal blámaður: 4—5000 kr., ung 22 kvinna 6—12.000 kr., eldri arbeidsforur maður: 1200 kr. Hendir tað, at ein hvit kvinna verður seld, er prisurin 25—35.000 kr.

SAMEINDU TÍÐA viðtøku 10. des. 1948 alheimsskipanina fyrri mannarættindunum, 48 av teimum 58 londunum, id tá vóru í ST, atkvøddu fyrri hesi skipan. Saudi-Arabia, Rusland, Ukraina, Hvítarussland, Póland, Suðurafrika, Tjekkosllovakia og Jugoslavia atkvøddu ikki. Umboðsmaðurin fyrri Yemen rýmði, aðrenn atkvøðad skuldi, í grein 4 í hesi skipan verður sagt:

»Eingin má verða hildin í ófriðsli ella trældomi, trældómur og trælhandil undir ollum umstøðum skal vera bannaður.»

HJALONDINI hjá Fraklandi hava flest olli fingið sjálvræði; men munur er á hesum og sjálvræðinum í bretsku samveldinum.

Í flestu londunum er bara ein flokkur, id sostatt hevur alt valdið. Stjórnirnar eru skipaðar av innfødum; men allar embættisstettirnar — og tað er hann, id veruliga reður — er franskur, og haril er tey bæði nær og fast knýtt at Fraklandi bæði fíggarliga og hernaðarliga.

TUSUND FAMILJURNAR, id áður hava átt alt vald í Persíu, eru illa við, nú hin ungi shahurin ger so stórt upplýsingar- og menningararbeiði millum fólki sitt. Meðalstetturin er komin so væl áleiðis, at hann nú krevur lut í stýrinum.

Síðan 1954 eru ópnad 6 stór universitetir, 10.000 nýggir skular og 16.000 skólið fyrri tey, id hvorki duga at lesa ella skriva. Áður hava hvorki bondur ella arbeidarar havi áhuga fyrri politikki, men so við og við, sum teir

VIOMERKINGAR

RUTUSIGLINGIN

Skattaborgararnir otast, hvørja ferð ferð teir hoyra um tey hundradtúsundini, id loyngisskipini geva í undirskoti á hvørjum ári.

Skattaborgararnir skulu gjalda, ikki bara meira skatt, men dýrari ferðarsaðar eisini.

Olli vilja hava gott ferðarsamband; men tað velst eisini um kostnaðin.

Hvi kunnu loyngisskipini ikki bera seg?

Tað skal eingin gløggur heili at fáa skil á tí.

Í okkara kapitalistiska samfelag er tað soleiðis lagt til rættis við rutusiglingini.

at loyngissins strannaraskip sigla allar undirskotsruturnar, meðan privatmenn og privatfelog rokja allar yvirskotsruturnar.

So leingi hesin ójavn og hetta himna ropand; orattvisi reður, nýðast skattaborgararnir at gjalda meira skatt og dýrari ferðarsaðir, og veruleikin er tann, at hitt mikla yvirskotið hjá privatrutunum ikki bara havnar í privatummum; men harafrat er tað, id hvussu er í vissum forum skatafrítt, — og id meira verður at gjalda hjá skattaborgarunum.

ogna sær meira kunneleika, vakna eisini politisku kenstur teirra.

NORÐURLANDSKT BLAÐMANNA-SKEIÐ verður hildið í Helsinki í Finlandi í dagunum frá 8. til 15. mai við tí endamáli at geva blaðmonnum stórt kunneleika um finskt mentunarlív á teim ymsku okjunum.

Við eru bødin 10 blaðmenn frá hvørjum av londunum: Danmark, Noreg og Svørík, 1 úr Íslandi og 1 úr Foroyum. Kosningarnir við kosti og bóstað er 10.000 finnmark, 100 fmk. eru 2,16 krónur.

ISLANDSHESTURIN. Tað eru í dag umleið 50.000 hestar í Íslandi. Hoast teir nú hava traktorar og onnur mótans amboð, minkar hestatalið litið og einki.

Síðani umleið ár 1100 er eingin hestur innfluttur til Íslands. Islandshesturin er aftadar frá tí vesturnorska flarabhestinum og hestum, id víkingarnir fóku úr Skotlandi og Írlandi í víkingatíðini.

WILLY BRANDT, boreameistari í Berlin og valevni jafnaðarflokksins til forsetavalið í Vesturtýsklandi, sigur:

— Heimurin lurtar meira enn nakrantíð áður eftir, hvat Vesturopp og serstakliga Norðanlondini meina, siga og gera, t.v.s., lurtar meira og meira eftir demokratiskum sosialismuni.

2482 HITASTIG. Sum kunnugt kókar vatn við 100 hitastigum, og jarnið bráðnar við 1371 stigum.

men bensindurin í einum bílmotori kann koma upp í 2482 hitastig. Tá id einki hendir, so er tað tí, at motorurn verður lóður við vatni — saman lagt frá 8.400 uppí 46.000 litrar (alt eftir motorslagnum) streyma inná hann hvønn tíma.

Hvar enda vit? Amerikansk blað veit at siga frá, at fleiri og fleiri hjón taka sundur — at sova.

Seinastu 6 árin er framleiðslan av einkutíseingjum hækkað við 27 pst., og framleiðslan av dupultseingjum tilsvarendi minkað.

FERÐAKONAN lá fram á lúningina og spýði. Skiparinn kemur til hana og spyr, um sjöverstablettarnar ikki hiálpstu — Nei, ger nyttadu einki ... ohhh ... ohhh!

— Nýttadu tær einki? spyr skiparinn. — Nei, tað svert tú, nú havi eg kastad allar til sjós, og aldurnar eru líka stórar.

CHAMBERLAIN, id var bretskur forsætisráðharri undan seinasta heimsbardaga, var á fleiri fundum við Hitler og segði um hann:

— Mer kom fyrri, at her var ein maður, ein kann líta á, tá hann hevur givið id sitt orð.

ey Q ad

OLAFUR THORS, forsætisráðharri Íslands og formaður Sjálvstæðisflokksins, stórsta flokkin í landinum, smáðst ikki at siga, hvussu ein góður politikarri eigur at vera. Vit lata hesa politisku uppskriftina fara víðari til okkara heimligu politikkarar:

— Ein GÓÐUR politikarri skal vera ærligari enn politikkarar eru — hann skal bari út taka sannleikan fram um lygnina. Hann skal vera djárvur, arbeidsgladur, hava hjartað á rétta staðnum og helst ikki vera av túpuligur. — Og hann skal vita, at eingin veksur við at sita á einum stoli.

veitst tú

AT í 1930 vóru 167 fiskiskip í Foroyum. Tonsatalið var 14.824. Skrásettingin var henda (freimra talið í klombrum merkir motorskip, seinna talið seglskip):

KG	25 (22—3)	2644 tons
FD	30 (16—14)	2626 —
TN	22 (16—6)	1853 —
VN	14 (8—6)	1220 —
VA	9 (5—4)	626 —
TG	67 (37—30)	5855 —

AT í 1960 — 30 ár seinni — vóru 184 fiskiskip og tonsatalið 26.682 (einstøku tolini avrundad). Skrásettingin var henda:

	skip	br. t.
KG	46	5800
FD	50	5600
TN	29	5800
VN	6	1920
VA	18	2400
SA	1	312
TG	34	4840

adrir SIGA

DAGBLADIÐ sigur um fólkalokkin, sum hevur verið við til at framflest olli tey nál, id hava gjørd meiraútreiðslur á fíggariløgin; og sum harafrat hevur havt frammi fleiri uppskot, id vildu gjørt meiraútreiðslur munandi stórra, t.v.s. meira toll og meira skatt:

»Fólkalokkurin er imoti at okja um livikostnaðin og harvið minka um kappingarfori fjákvinnurnar og forøyska idnaðsins. Fólkalokkurin á sannar to, at inntøkur skulu til, og fólkalokkurin á sannar tað, hóast, at tað er eitt landsstýri, sum fólkalokkurin ongan lut eigur í, sum hevur fort hesar útreiðslur inn á okkum.»

hugskot

UNESCO, mentunarslovnur ST's ger eitt stórt arbeði fyrri at beina burtur analfabetismuna kring um knottin.

Tað hendi í einum skúla í Afríku. Hvit umsjónarkvinna víðaði teir smau, svørtu nemingarnar, id vóru rættuliga kvikir bæði at lesa, rokna og skriva.

Hon fekk at vita, at millum nemingarnar var ein smágenti, id hevði skalda gávur og av og á gjørdi smáyrkingar. Umsjónarkvinnan bað hana lata seg siggia okkurt, hon hevði yrkt. Smágentan leitad undir borðinum og dró eitt pappir fram; men umsjónarkvinnan var heldur illa við, tá hon las yrkingina, id byrjaði við hesum orðum:

í morgin, tá id sólin vaknar, drepa vit olli tey hvitu.

Veruleiki

TAÐ ER VERULEIKI: AT tað var í 1943, at jafnaðarflokkurin á fyrsta sinni reisti málið um ravnagnan av ollum Foroyum og á oðrum sinni í 1944 við tí úrsliti, at J. Fr. Óregaard verður valdur til formann í fossnevndini og steyvir ollum kommunum í Eysturoy, Streymoy og Vágun til fundar hin 28. des. 1944 — hvørs stóra úrslit var hin stovnanad aðalfundurin í SEV, id hildin varð 1. oktober 1945.

Ein handelsmaður sendir nýggja vøru á marknaðin. Eina vøru seiðni siga russar seg at hava uppfundid hann. Tver vikur seiðni gera japanesararnir vørna fyrri hálvan pris.